

Tropperne samles

I sommeren 2004 blev jeg først fra Indien i Bodhgaya i Bihar, et tryk i "Danke Meter" nær Tidsskrift, dyrlægernes fagblad, og her var der en opfordring til dyrlæger og veterinærsygeplejersker til at deltage i fremtidige ture. Og efter denne opfordring var det lige før, at min lille mailboks - postmand var træt af at slæbe alle de mails ind i min indbakke. Men til min undren var alle henvendelserne fra dyrlægestuderende eller rimeligt nyuddannede dyrlæger, ikke en eneste var fra erfarne dyrlæger. Hvad er der blevet af den gamle 70'er indstilling til omverdenen? Men der var så mange henvendelser, at der faktisk var alt for mange personer til Thailandprojektet. Da der var kommet en opfordring fra Bodhgaya i Indien vedr. hjælp til et stort sterilisationsprojekt i februar 2005, blev det besluttet at lave 2 "teams", et indisk og et thailandsk. Det indiske hold kom op på 10 personer og har været af sted i februar 2005. Her blev der holdt et møde i sommeren 2004, hvor jeg orienterede om forholdene i området og selve det praktiske arbejde, hvorefter det var meningen, at gruppen skulle klare sig selv, da jeg ikke havde mulighed for at tage med på det projekt. Det thailandske team kom op på 9 personer med afrejse i oktober 2004, og det er dette projekt, som jeg her vil skrive om. I starten var det meningen, at jeg skulle have været af sted alene, men da Harpa, som er veterinær-sygeplejerske på vores klinik, hørte om projektet, så fik jeg ikke en rolig stund, før jeg havde lovet hende, at hun godt kunne tage med. Og så ville hendes veninde Malene fra Faxe Dyreklinik også med, og så var der jo lige nogle henvendelser via mail, ja og så var vi lige pludselig 9 personer (+ 1 kone og 1 barn). Tiden frem til afrejsen gik med planlægning af rejsen, indsamling af udstyr og sponsorater og en række mails mellem Danmark og Bangkok vedr. de praktiske forberedelser.

Lidt ferie inden projektet

Da jeg skyldte mine 2 dejlige børn på 19 og 17 år en dykkerferie, så besluttede jeg at tage til Thailand 14 dage før selve projektet for at dykke med dem på Similan øerne ud for Thailands vestkyst. Faktisk sejlede vi ud til disse øer fra Khao Lak på Thailands vestkyst, det selv samme område, som er blevet hårdt ramt af den frygtelige flodbølge. Tanken om at det kunne være sket, mens man var der, og at man kunne have mistet begge ens børn, er frygtelig. Derfor har jeg siden haft mange tanker, om hvad der er sket med alle de smilende og glade mennesker i Khao Lak og på Phuket, hvor vi både nu, men også før, har haft nogle pragtfulde ferier. Nu har thailænderne virkelig brug for deres optimistiske livssyn, og deres udtryk "mai pen rai", som de er kendt for over hele verden, og som betyder "det gør ikke noget, det skal nok gå, det er lige meget", kommer virkelig på prøve nu i en lang periode. Specielt når man tænker på, at mens vi var dernede bare 2 måneder inden flodbølgen, oplevede vi en kæmpeoversvømmelse på Phuket på grund af kraftigt monsunregn. Overalt i gaderne stod der 50 cm vand, ja ind i alle butikker, barer og restauranter var der vand. Så de havde lige fået tørrer alle deres ting, da flodbølgen kommer og oversvømmer det hele igen! Men livet kører allerede videre, jeg har mailet og SMS'et med flere thaier dernede, og de er faktisk mere bekymrede over, at der ikke kommer nogen turister nu.

Første møde med Soi Dog Rescue

Efter en dejlig dykkerferie med ungerne tog jeg videre til Bangkok, og jeg havde fået følgeskab af Henrik, som er grafiker/webdesigner, og som jeg gennem flere år har lavet magasinet "Alt om din hund og kats sundhed" sammen med. Udover at skulle stå for oprettelse af en hjemmeside om vores projekter så var det også hans opgave at tage film og billeder dernede.

Først var vi 2 dyrlæger.....

Fuld af optimisme gik vi så i gang dagen efter. "Vi" var så Christian, en nyuddannet dyrlæge, som havde været i praksis i kort tid samt undertegnede. Christian havde sammen med sin kone og barn holdt 14 dages ferie på en lille ø, Koh Chang, sydøst for Bangkok og var derfor mødt op i Bangkok et par dage, før den store gruppe kom. Vi skulle denne første dag arbejde for organisationen Dogchance, som jeg omtalte i starten af artiklen. Den er startet af en thailandsk kvinde ved navn Pym, som er stinkende rig og har et kæmpe hus med have i midten af Bangkok, som hun deler med 150 gadehunde! Derudover har hun en landejendom, hvor der yderligere er 450 hunde. Som enlig kvinde bruger hun al sin tid på at passe og pleje alle disse hunde, selvom hun har et utal af tjenestefolk til det daglige arbejde. Og med hjælp af thailandske dyrlæger har hun til dato fået opereret omkring 3000 hunde. Dyrlægerne får et beløb på omkring 80,- kr for hver opereret hund, et væsentligt lavere beløb end de normale takster, men denne indstilling til at hjælpe alle levende væsener er helt typisk for buddhistiske områder. Og i dag skulle vi arbejde sammen med en thailandsk dyrlæge, som hed Pok. Der skal lige nævnes her, at alle thailændere har et meget langt navn, som kan være nærmest umuligt at udtale, men dette bliver ikke brugt i daglig tale. Thailændere ynder at gøre tingene så enkle som muligt, også i deres sprog, så alle thailændere får korte "kælenavne", der så bliver brugt i det daglige liv. Pok arbejder normalt med registrering af rabiestilfælde, altså et kontorarbejde, men har også et bierhverv med at sterilisere og kastre gadehunde for forskellige organisationer. Til dato har han opereret 3000 hunde, hvilket må siges at være et meget højt antal, da han kun er 35 år. Og det skulle vise sig, at han udover at være en

Utrottig behagelig og afstøppet fyr

også var rimeligt fiks på fingrene. Gennem dette lille hul foretog han operationerne på ingen tid. Så Christian og mig havde en lidt hård start, hvor Christian lige skulle ind i hele operationsteknikken og prøve de forskellige komplikationer, der kan opstå. Dette medførte små spydige kommentarer fra vores kære hundedame Pym, som undrede sig over, om vi var gået i stå ved vores bord. Men da dagen var gået, havde Christian og mig tilsammen da nået samme antal hunde som Pok, og gennem de følgende 2 uger opnåede vores gruppe en stor respekt for det arbejde, som vi udførte, og især vores måde at organisere tingene på.

...men nu er gruppen samlet!

Og efter 2 dage, hvor Christian efterhånden var kommet godt ind i det hele, så fik vi vores gruppe herved. Der var stor glæde, da hele gruppen nu var samlet, for nu kunne vi få organiseret tingene på vores måde. Christian og jeg havde indrettet os efter den thailandske måde at arbejde på, men det er bedre og mere effektivt at arbejde efter sit eget system. Vi kom meget hurtigt ind i en god rytme, hvor alle fandt deres rolle, og efterhånden mindede det hele om et godt koreograferet skuespil, hvor alle roller var besat. Selvfølgelig bar det i starten præg af, at de fleste ikke havde prøvet denne måde at arbejde på før, og at de ikke havde den store erfaring med operation. Operationshullerne var lidt store, hvilket jeg jo måtte kommentere med, at de kun skulle sterilisere hunden, ikke lave hjernekirurgi og fjerne alkintilret gennem samme hul! En bemærkning, som medførte en del stramme smil og spydige svar, men en kraftig reducere i hullernes størrelse gennem dagene. Og mens vi havde det varmt med sterilisationerne, så svedte Harpa og Malene med at gøre hundene klar til os. De skulle lægge venekateter, bedøve, tømme blære, barbære og desinficere alle hundene, inden at vi kunne gå i gang

med operationen. Og efter operationen

stod de meget energiske folk fra Soi Dog Rescue klar til at rense såret, øretatovere, give antibiotika, parasitmiddel og vaccination. Men når vi så var færdige efter dagens arbejde og havde pakket vores ting sammen, så havde disse folk meget mere arbejde. De skulle køre alle tingene til næste sted, rengøre alle instrumenterne og sterilisere dem, checke alle de opererede hunde hver dag og indfange hunde sammen med hjælpere fra området. Så gennem dagene kunne vi fornemme en snigende træthed indfinde sig hos disse energiske personer. En træthed, som mod enden af projektet gik over i en decideret udmattelse og nærmest kollaps på grund af mangel på søvn og hvile. Til slut lignede de nærmest de hunde, som vi havde til opvågning efter operationerne. Men vi klarede alle de hunde (+ en del katte på klostrene), som der var planlagt uden de store problemer. Dog var der et sted, hvor der var 4 hunde, der døde for os uden påviselig årsag. Det var samme dag, samme sted, og de 3 af dem døde inden opvågningen. De fik standard bedøvelse, der var ingen unormal blødning, og de virkede sunde og raske. Så svaret svæver i vinden.

Alle de syge hunde

Når hunde lever som gadehunde, er det klart, at der er helt andre sygdomsproblemer end vores "indendørs" hunde i Danmark. Der er meget større smitterisiko med parasitter, bakterier og virusinfektioner, og der er meget større risiko for skader (bid, påkørsel). Når dertil lægges, at der ikke er opsyn med disse gadehunde, samt at man ikke afliver hunde, ja så var der mange syge hunde på gaderne, som i Danmark ville være blevet aflivet lang tid inden. At en hund mangler et ben, er meget normalt i den tredje verden. Men vi så hunde, der manglede begge forben eller begge bagben. Hundene, som manglede begge forben, havde faktisk tilpasset sig så meget, at den mere bevægede sig som en kænguru. Den levede ude

på landet på Pym's ejendom, hvor hun havde de 450 hunde.

Her så vi også ca. 30 hunde, som var blevet påkørt og lammet i bagkroppen. De slæbte bagkroppen efter sig og fik dagligt skiftet forbindinger på bagbenene for ikke at slide huden af. Der var også mange hunde i behandling for en kræftform, som overføres ved seksuel aktivitet. Disse hunde havde store blomkålsagtige kræftknuder i skeden hos tævehundene og bagved foruden på hanhundene. Nogle havde spredninger til slimhinderne i øjnene eller munden, således at øjnene og munden var fuldstændigt dækket af dette væv. Der var hunde, hvis hud var nærmest et panser af fortykket hud og uden et hår på kroppen. Men til forskel fra mange andre lande, så er der mange, der gør et stort arbejde i Thailand for disse hunde. Som f. eks. Pym, der tager alle disse syge hunde til sig og betaler dyrlægehjælp for dem. Operationer som amputationer af lemmer, mange benbrud, fjernelse af store kræftknuder, behandling for hudlidelser og meget andet....hun kører dem til dyrlæge og sørger for den videre pleje for dem. På et tidspunkt fortalte hun, at operation af en dobbeltsidig lårbensknoglebrud kostede 4000 Bath inklusive alt!, hvilket svarer til ca. 400,-. Lettere rystet fortalte jeg hende, hvad en tilsvarende operation ville koste i Danmark, og lige pludselig var hun glad for ikke at have 600 hunde i Danmark.

Epilog

Når jeg ser tilbage på vores tur i Thailand, så må jeg sige, at det var en meget stor oplevelse. Entusiasmen og arbejdsglæden var fantastisk, og der var en god stemning hele vejen igennem. Også når tingene ikke lige gik efter bogen....og det sker tit på sådanne projekter. I starten var jeg naturligt nok "læreren", som stod stanset ved operationerne, hvis der manglede gode råd. Teknikken skulle jo lige læres, og rutinen skulle lige ind i kroppen. Men det er komplikationerne, som man lærer af. Her er det specielt blødningerne, som kunne volde